

2020

**STAATSBLAD
VAN DE
REPUBLIC SURINAME**

No. 27

WET van 29 januari 2020, inzake de inrichting, de bestemming, het beheer van en het toezicht op penitentiaire inrichtingen en huizen van bewaring (Wet Penitentiaire Inrichtingen en Huizen van Bewaring).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIC SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat - ter uitvoering van artikel 14 van het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2017 no. 85) - het nodig is nieuwe regels inzake de inrichting, de bestemming, het beheer van en het toezicht op penitentiaire inrichtingen en huizen van bewaring, vast te stellen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

**HOOFDSTUK I
ALGEMENE BEPALINGEN**

**Artikel 1
DEFINITIES**

Voor de toepassing van het bepaalde bij of krachtens deze wet wordt verstaan onder:

- a. Minister: de Minister van Justitie en Politie,
- b. Korps Penitentiaire Ambtenaren: het korps dat belast is met de bewaking, de beveiliging en de resocialisatie van gedetineerden,
- c. Korpshoofd: de penitentiair ambtenaar in de rang van penitentiair directeur-generaal, die leiding geeft aan het Korps Penitentiaire Ambtenaren en belast is met de organisatie en het beheer van de inrichtingen,

- d. Directeur: de penitentiair ambtenaar in de rang van penitentiair directeur, die met de leiding van een inrichting is belast,
- e. penitentiair ambtenaren: ambtenaren belast met de bewaking, de beveiliging en de resocialisatie van gedetineerden,
- f. Commissie: de Commissie Toezicht Penitentiaire Inrichtingen, zoals geregeld in artikel 17,
- g. gedetineerde: iedere persoon, die in een inrichting is ingesloten,
- h. veroordeelde: iedere persoon, die tot gevangenisstraf of hechtenis is veroordeeld, alsmede iedere persoon die vervangende hechtenis moet ondergaan,
- i. inrichting: een inrichting als genoemd in artikel 5 lid 1,
- j. de wet: de Wet Penitentiaire Inrichtingen en Huizen van Bewaring.

BASISBEGINSELEN

Artikel 2

1. Met handhaving van het karakter van de vrijheidsstraf of de vrijheidsbenemende maatregel worden de tenuitvoerlegging hiervan en het toepasselijke regime dienstbaar gemaakt aan resocialisatie van de gedetineerde en aan zijn terugkeer in de samenleving.
2. Het resocialisatieproces geschiedt aan de hand van een daartoe ontwikkeld nationaal resocialisatieplan dat, steeds voor een periode van vijf jaar, door de Minister wordt vastgesteld.
3. De gedetineerde is verplicht aan resocialisatieactiviteiten mee te doen en heeft daarbij gelijke keuzemogelijkheden als beschreven in artikel 30 lid 2 ten aanzien van arbeidstherapie.
4. Elektronisch toezicht kan worden toegepast bij de activiteiten als bedoeld in lid 3.
5. Vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen worden, onder psychosociale, fysieke en materiële omstandigheden ten uitvoer gelegd die de waardigheid van de mens eerbiedigen, het behoud of de groei van zelfrespect van de gedetineerde mogelijk maken en hem aanspreken op zijn individuele maatschappelijke en sociale verantwoordelijkheid.

6. Bij de uitvoering van vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen worden orde, veiligheid en rust bewaard.
7. De tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen vindt zo spoedig mogelijk plaats na oplegging van de straf of het nemen van de maatregel.

Artikel 3

1. De gedetineerde wordt aan geen andere beperkingen in de uitoefening van zijn politieke, burgerlijke, sociale, economische of culturele rechten onderworpen dan die welke voor het doel van de vrijheidsbeneming of in het belang van de handhaving van orde, veiligheid of rust in de inrichting noodzakelijk zijn.
2. Gedetineerden die nog niet onherroepelijk zijn veroordeeld, worden geacht onschuldig te zijn, zolang in hun zaak nog geen veroordeling is uitgesproken, die in kracht van gewijsde is gegaan.
3. Bij de bejegening van gedetineerden die nog niet onherroepelijk zijn veroordeeld, dient elke schijn vermeden te worden dat hun vrijheidsbeneming het karakter heeft van een straf en dient het regime zodanig te zijn ingericht dat het recht doet aan het beginsel van het vermoeden van onschuld.
4. Onveroordeelden worden van veroordeelden gescheiden gehouden, tenzij zij, met het oog op deelname aan gemeenschappelijke activiteiten, uitdrukkelijk met het tegendeel hebben ingestemd.
5. Bij de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf of de vrijheidsbenemende maatregel wordt vermijdbare detentieschade voorkomen.
6. Het Korpschef en de Directeuren zijn gehouden om in het kader van preventie van recidive overeenkomstig de bij staatsbesluit vastgestelde richtlijnen te handelen.

Artikel 4

In de inrichtingen wordt een klimaat van overleg nagestreefd. Daartoe wordt in elke inrichting een overlegstructuur gecreëerd teneinde de gedetineerden in de gelegenheid te stellen met de directie in overleg te treden inzake aangelegenheden van gemeenschappelijk belang.

Artikel 5
INDELING INRICHTINGEN

1. De inrichtingen worden verdeeld in:
 - a. penitentiaire inrichtingen,
 - b. huizen van bewaring.
2. De Minister wijst de inrichtingen en hun bestemming aan, met inachtneming van het in de artikelen 6, 9 en 10 bepaalde.

Artikel 6
BESTEMMING INRICHTINGEN

1. De penitentiaire inrichtingen zijn bestemd voor de tenuitvoerlegging van gevangenisstraf.
2. De huizen van bewaring zijn bestemd voor:
 - a. de tenuitvoerlegging van bevelen van inverzekeringstelling, bewaring, gevangenneming en gevangenhouding,
 - b. de tenuitvoerlegging van principale en vervangende hechtenis,
 - c. de opname van alle andere personen, aan wie krachtens rechterlijk bevel of door het openbaar gezag rechtens de vrijheid is ontnomen, voor zover geen andere plaats voor hen is bestemd,
 - d. het verblijf van doortrekkende gevangenen en andere onder verzekerde bewaring vervoerd wordende personen.

Artikel 7
ALGEMENE DELEGATIE BEPALING

Onverminderd de bepalingen van deze wet, waarin een staatsbesluit is voorgeschreven, kunnen omtrent de in deze wet geregelde onderwerpen bij of krachtens staatsbesluit nadere voorschriften worden vastgesteld.

HOOFDSTUK II
OPNAME IN EEN INRICHTING

Artikel 8
AUTHENTIEK DOCUMENT

1. Niemand wordt in een inrichting opgenomen of gehouden, dan uit kracht van een vonnis, een bevelschrift of een beschikking, door het daartoe bevoegde gezag uitgevaardigd.

2. Het stuk, dan wel een authentiek afschrift of uittreksel daarvan, wordt bij de administratie van de inrichting gehouden en wordt in het in artikel 16 bedoelde gedetineerdenregister ingeschreven.

Artikel 9

GESCHIEDEN OPNAME

1. Een of meer inrichtingen of gedeelten daarvan worden aangewezen voor de opname van:
 - a. vrouwen,
 - b. jeugdigen.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1, kunnen een of meer inrichtingen of gedeelten daarvan worden aangewezen voor de opname van:
 - a. verslaafden en personen die psychische begeleiding of behandeling nodig hebben,
 - b. andere categorieën gedetineerden, waarvoor een bijzonder regime nodig wordt geacht.

Artikel 10

OPNAME ELDERS

1. Onverminderd het in artikel 6 bepaalde, kan:
 - a. gevangenisstraf in een huis van bewaring ten uitvoer worden gelegd indien na de uitspraak de resterende werkelijke straftijd drie maanden of minder bedraagt,
 - b. principale of vervangende hechtenis ook in een penitentiaire inrichting ten uitvoer worden gelegd,
 - c. militaire detentie in bijzondere gevallen in een penitentiaire inrichting of een huis van bewaring ten uitvoer worden gelegd,
 - d. door de Minister worden bepaald, dat – indien dit door het openbaar belang wordt vereist - gedetineerden die een gevangenisstraf moeten ondergaan, tijdelijk in een huis van bewaring worden opgenomen.
2. In bijzondere gevallen kan de Procureur-generaal, met inachtneming van de door de Minister gegeven richtlijnen, bepalen dat gevangenisstraf ook op andere plaatsen dan de in artikel 6 genoemde inrichtingen ten uitvoer wordt gelegd.

Artikel 11
OVERPLAATSING

1. Met inachtneming van de door de Minister gegeven richtlijnen, beslist de Procureur-generaal in welke inrichting een veroordeelde wordt ondergebracht.
2. De Procureur-generaal kan evenzo een veroordeelde, hetzij in buitengewone omstandigheden hetzij op diens eigen verzoek, naar een andere inrichting overplaatsen.
3. De veroordeelde kan binnen veertien dagen bij de Minister in beroep komen van de beslissing tot overplaatsing of van de weigering op zijn verzoek tot overplaatsing.
4. Niettegenstaande het ingestelde beroep zijn de beslissingen dadelijk uitvoerbaar.
5. De Minister beslist, de Commissie gehoord, binnen twee weken ná ontvangst van het beroep.

HOOFDSTUK III
BEHEER EN TOEZICHT

Artikel 12
BEVOEGD GEZAG

1. Onder algemene leiding van de Minister is het Korpshoofd met de organisatie en het beheer van de inrichtingen belast.
2. De dagelijkse leiding van een inrichting berust bij de Directeur, die zijn taak volgens aanwijzingen van het Korpshoofd uitvoert.
3. Benoeming, bevordering, schorsing en ontslag van het Korpshoofd, de Directeur en de Onderdirecteur geschieden, op voordracht van de Minister, door de President van de Republiek Suriname, en van de penitentiair ambtenaren - niet zijnde de Directeur of de Onderdirecteur - door de Minister.
4. Het Korpshoofd wordt bij afwezigheid, verhindering of ontstentenis vervangen door de oudste Directeur in rang.
5. Het Korpshoofd is bevoegd dienstvoorschriften uit te vaardigen.

6. Bij staatsbesluit wordt een instructie voor het Korpshef vastgesteld.

Artikel 13

PENITENTIAIR AMBTENAREN

Voor zover bij of krachtens deze wet niet anders is bepaald, zijn de bepalingen van de Personeelwet van toepassing op penitentiair ambtenaren.

Artikel 14

1. Aan de penitentiair ambtenaren worden wapenen en bijbehorende uitrustingsstukken van Staatswege verstrekt, die eigendom van de Staat blijven.
2. Bij of krachtens staatsbesluit wordt een instructie voor de Directeur, de Onderdirecteur en de overige penitentiair ambtenaren vastgesteld.
3. In de instructie als bedoeld in lid 2, worden tevens voorschriften opgenomen ten aanzien van:
 - a. de werving en opleiding,
 - b. de indeling in rangen en klassen,
 - c. de eisen van benoembaarheid en bevordering,
 - d. de kleding, de bewapening en de overige uitrusting,
 - e. de legimitatie,
 - f. de keuring en de controle op lichamelijke en geestelijke gesteldheid,
 - g. de werktijden en de compensatie voor overwerk en diensten op zondagen en daarmee gelijkgestelde dagen,
 - h. beloningen voor bijzondere prestaties en langdurige trouwe dienst,
 - i. de terbeschikkingstelling van een dienstwoning dan wel de toekenning van een vergoeding voor het gemis daarvan.
4. Bij de in lid 3 bedoelde voorschriften kan worden afgeweken van de bij of krachtens de Personeelwet vastgestelde algemene regels betreffende de rechtspositie van landsdienaren.

Artikel 15

OVERLEGORGAAN

1. Er is een overlegorgaan in penitentiaire ambtenarenzaken, bestaande uit een oneven aantal van ten hoogste zeven leden.

2. Het overlegorgaan bestaat in elk geval uit vertegenwoordigers van:
 - a. het Korps Penitentiaire Ambtenaren,
 - b. de bond van het Korps Penitentiaire Ambtenaren,
 - c. het ministerie van Justitie en Politie,
 - d. het ministerie van Binnenlandse zaken,
 - e. het Openbaar Ministerie.
3. Het overlegorgaan adviseert de Minister gevraagd en ongevraagd in het bijzonder over rechtspositionele aangelegenheden betreffende penitentiair ambtenaren.
4. De Minister neemt geen besluiten betreffende de rechtspositie van penitentiair ambtenaren in algemene zin, alvorens advies te hebben gevraagd aan het overlegorgaan.
5. Bij beschikking van de Minister worden nadere regels vastgesteld betreffende de voordracht van leden, de werkwijze en de vergoeding van de leden.

Artikel 16

REGISTERS EN REGLEMENT

1. Door de Directeur worden, volgens richtlijnen van de Minister, een gedetineerdenregister en andere registers bijgehouden, waarin gegevens worden vermeld die voor het beheer van de inrichtingen en het toezicht op de gedetineerden van belang worden geacht.
2. In het gedetineerdenregister worden ingeschreven:
 - a. het origineel of een afschrift of een uittreksel van het vonnis, het bevelschrift of de beschikking, als in artikel 8 bedoeld,
 - b. de naam en voornaam, de geboortedatum, het beroep, de godsdienst, de burgerlijke staat en, zoveel mogelijk, de geboorteplaats, het identiteitskaartnummer en de woonplaats van de gedetineerde,
 - c. de dag van aankomst en de dag van vertrek van de gedetineerde.
3. Voorschriften omtrent de huishoudelijke dienst van de inrichtingen worden door de Minister bij beschikking vastgesteld.

Artikel 17

COMMISSIE TOEZICHT PENITENTIAIRE INRICHTINGEN

1. De Minister benoemt een Commissie Toezicht Penitentiaire Inrichtingen, bestaande uit een oneven aantal van ten hoogste vijf leden. In de Commissie hebben in ieder geval zitting een afgevaardigde van het ministerie van Justitie en Politie, een van het Hof van Justitie en een van het Openbaar Ministerie.
2. De Commissie houdt toezicht op de uitvoering van de wet en overige regelingen binnen de inrichtingen en adviseert het Korpshoofd gevraagd en ongevraagd.
3. Onverminderd het bepaalde in lid 2 is de Commissie gehouden te rapporteren aan de Minister over het toezicht op de uitvoering van de wet en de overige regelingen binnen de inrichtingen.
4. Elke gedetineerde en penitentiair ambtenaar kunnen een klacht over hun bejegening bij de Commissie indienen, die de klacht binnen veertien dagen dient te onderzoeken.
5. Nadere regels omtrent de samenstelling, werkwijze, taken en bevoegdheden van de Commissie worden bij of krachtens staatsbesluit vastgesteld.

Artikel 18

BIJZONDERE MAATREGELEN

Tijdens het gerechtelijk vooronderzoek is de Rechter-commissaris, en anders de Procureur-generaal, bevoegd maatregelen ten aanzien van gedetineerden te treffen, voor zover deze maatregelen in het belang van het onderzoek in een strafzaak nodig zijn.

HOOFDSTUK IV**HET REGIME EN BIJZONDERE VERZOEKEN**

Artikel 19

INDELING IN KLASSEN EN GROEPEN

1. Bij de indeling in klassen van tot gevangenisstraf veroordeelden wordt in eerste instantie gelet op de strafduur en het verleden van de veroordeelden.

2. Naar gelang de tenuitvoerlegging vordert, kunnen gedetineerden in groepen worden ingedeeld waarbij hoofdzakelijk wordt gelet op het gedrag van de gedetineerden en de aan hen aan te bieden vormings- en onderwijsactiviteiten.
3. Het regime in verschillende groepen kan verschillend zijn; individuele voorrechten kunnen worden toegestaan.
4. Tegen een overeenkomstig de in lid 2 genomen beslissing van het Korpshoofd kan de gedetineerde binnen veertien dagen na de tenuitvoerlegging daarvan beroep instellen bij de Minister die, de Commissie gehoord, binnen veertien dagen beslist.
5. Bij toepassing van algehele of beperkte gemeenschap binnen een inrichting kan door het Korpshoofd worden bepaald dat de gedetineerden op grond van hun persoonlijkheid in groepen worden ingedeeld.
6. Bij of krachtens staatsbesluit kunnen nadere regels worden vastgesteld ter zake de indeling in klassen en groepen als bedoeld in de leden 1, 2 en 3.

Artikel 20
AFZONDERING

1. De Directeur kan een gedetineerde op zijn schriftelijk verzoek toestaan in afzondering te worden geplaatst.
2. De Directeur bespreekt het verzoek binnen veertien dagen met het Korpshoofd alvorens hij de gedetineerde schriftelijk van zijn beslissing in kennis stelt.
3. Tegen een afwijzende beslissing kan de gedetineerde binnen veertien dagen, nadat de in lid 2 bedoelde kennisgeving door hem is ontvangen, bezwaar instellen bij de Directeur die binnen veertien dagen beslist.
4. Tegen een afwijzende beslissing kan de gedetineerde binnen veertien dagen, nadat de in lid 2 bedoelde kennisgeving door hem is ontvangen, beroep instellen bij de Minister die, de Commissie gehoord, binnen veertien dagen beslist.

Artikel 21

VERLATEN VAN DE INRICHTING

1. In bijzondere gevallen kan de Minister, de Commissie gehoord, in overleg met de Procureur-generaal, bepalen dat de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf gedurende een tijdvak van ten hoogste drie maanden wordt geschorst.
2. In bijzondere gevallen kan de Minister op overeenkomstige wijze de gedetineerde vergunnen, onder door hem te stellen voorwaarden de inrichting voor een bepaald gedeelte van de dag te verlaten, zonder dat de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf wordt geschorst; de vergunning kan te allen tijde worden ingetrokken.

HOOFDSTUK V**VEILIGHEID, ORDE, RUST EN TUCHT**

Artikel 22

OPVOLGEN AANWIJZINGEN

1. De gedetineerde is verplicht de aanwijzingen door de Directeur in het belang van de veiligheid, orde en rust in de inrichting dan wel anderszins in het belang van de dienst gegeven, op te volgen.
2. De gedetineerde onthoudt zich van gedragingen die onverenigbaar zijn met de veiligheid, orde en rust in de inrichting.
3. Bij of krachtens staatsbesluit worden de in lid 2 bedoelde gedragingen uitgewerkt.

Artikel 23

VERBODEN VOORWERPEN

1. De Directeur kan, wanneer dit naar zijn oordeel noodzakelijk is, de gedetineerde aan het lichaam en zijn kleding doen onderzoeken op voorwerpen die met het oog op veiligheid, orde en rust in de inrichting niet aanwezig mogen zijn. Het onderzoek aan kleding en lichaam wordt op een besloten plaats door personen van hetzelfde geslacht als de gedetineerde verricht.

2. De Directeur kan alle vertrekken waarin gedetineerden verblijven, regelmatig op de aanwezigheid van verboden voorwerpen doen doorzoeken.
3. Indien bij een onderzoek als bedoeld in de leden 1 en 2, voorwerpen worden aangetroffen die met het oog op veiligheid, orde en rust niet in het bezit van gedetineerden mogen zijn, is de Directeur bevoegd hen deze voorwerpen te ontnemen danwel deze uit de vertrekken te doen verwijderen.

Artikel 24

1. De Directeur draagt er zorg voor dat de ontnomen en verwijderde voorwerpen als bedoeld in artikel 23 lid 3:
 - a. onder afgifte van een bewijs van ontvangst ten behoeve van de gedetineerde worden bewaard, of
 - b. met toestemming van de gedetineerde worden vernietigd, of
 - c. worden aangemerkt als voorwerpen zonder bekende eigenaar.
2. Indien, ten aanzien van de ontnomen of verwijderde voorwerpen als bedoeld in artikel 23 lid 3, het vermoeden bestaat dat deze van een strafbaar feit afkomstig zijn, wordt, rekening houdende met de ernst van de zaak, overwogen:
 - a. de in het Wetboek van Strafvordering vastgestelde procedure met het oog op opsporing en vervolging van strafbare feiten in te zetten, of
 - b. de zaak tuchtrechtelijk af te handelen.
3. Bij staatsbesluit kunnen nadere regels worden gesteld ter zake de ontnomen en verwijderde voorwerpen als bedoeld in artikel 23 lid 3:
 - a. die uit het oogpunt van veiligheid niet aan gedetineerden worden teruggegeven,
 - b. waarvan de eigenaar niet bekend is.

Artikel 25

TUCHTSTRAFFEN

1. Aan de gedetineerden kunnen wegens het begaan van feiten die met de veiligheid, orde en rust onverenigbaar zijn, een of meer van de in lid 2 genoemde tuchtstraffen worden opgelegd.

2. De tuchtstraffen zijn:
 - a. afzonderlijke opsluiting in een strafcel, voor de tijd van ten hoogste twee weken,
 - b. afzonderlijke opsluiting in een strafcel gedurende de niet voor de arbeid bestemde uren, voor de tijd van ten hoogste twee weken,
 - c. inhouding op het arbeidsloon tot een maximumbedrag van 50% van het verdiende arbeidsloon per maand,
 - d. beperking van bewegingsvrijheid binnen de inrichting met onthouding van: lectuur, het schrijven en ontvangen van brieven en van toegekende gunsten, voor ten hoogste vier weken,
 - e. onthouding van de gebruikmaking van de kantine, voor ten hoogste twee weken per maand.
3. Het Korpshoofd is bevoegd tot het opleggen van alle in lid 2 vermelde tuchtstraffen.
4. De Directeur is bevoegd de in lid 2 onder a, b, d en e genoemde straffen op te leggen en wel de onder a en b genoemde straffen voor ten hoogste een week en de onder d en e genoemde straffen voor ten hoogste twee weken.
5. Na schriftelijk overleg met het Korpshoofd kan de Directeur ook de in lid 2 onder c genoemde straf, met het daarbij aangegeven maximum, opleggen.

Artikel 26

TENUITVOERLEGGING

1. De strafoplegger kan bepalen, dat de tuchtstraf:
 - a. geheel of gedeeltelijk voorwaardelijk wordt opgelegd,
 - b. tijdens haar tenuitvoerlegging voor wat betreft het niet ten uitvoer gelegde deel in een voorwaardelijke straf wordt omgezet.
2. Omzetting in een voorwaardelijke straf wordt bij overplaatsing naar een andere inrichting steeds overwogen.
3. Een voorwaardelijke straf kan ten uitvoer worden gelegd, indien binnen een proeftijd van zes maanden opnieuw een feit is gepleegd, dat met de goede orde en rust onverenigbaar is.

4. De strafoplegger verzacht een straf:
 - a. indien het gedrag of de houding van de gedetineerde daartoe aanleiding geeft,
 - b. indien zulks om gezondheidsredenen wenselijk wordt geacht.

Artikel 27

HOOR EN BEROEP

1. Geen tuchtstraf wordt opgelegd, dan nadat de gedetineerde door de strafoplegger is gehoord.
2. Van de beslissing tot strafoplegging wordt de gedetineerde onverwijld schriftelijk mededeling gedaan, onder vermelding van de strafreden.
3. Tegen de beslissing van de Directeur is beroep mogelijk bij het Korpshoofd, en tegen die van het Korpshoofd bij de Minister, en wel binnen vier dagen na mededeling van de beslissing.
4. Het Korpshoofd onderscheidenlijk de Minister kan de opgelegde straf bevestigen of met vernietiging van de beslissing van de eerste strafoplegger bepalen dat er geen, een lichtere of een andere gelijkwaardige straf wordt opgelegd.
5. Het Korpshoofd onderscheidenlijk de Minister beslist binnen een termijn van veertien dagen op het ingestelde beroep.
6. Op het ingestelde beroep beslist de Minister niet, dan nadat hij de Commissie heeft gehoord.
7. Niettegenstaande het ingestelde beroep, is de opgelegde straf onmiddellijk uitvoerbaar.
8. Van elke beslissing tot strafoplegging en van de beslissing in beroep wordt in het persoonsregister van de gedetineerde aantekening gehouden.

Artikel 28

OPSLUITING IN STRAFCEL

1. In het belang van orde en rust kan de Directeur of, in spoedeisende gevallen, de op dat moment met de feitelijke leiding over de inrichting belaste penitentiair ambtenaar, onder gehoudenheid van onverwijld kennisgeving aan de Directeur, een gedetineerde in een strafcel opsluiten.

2. Indien geen strafmaatregel wordt opgelegd en de opsluiting niet binnen drie dagen wordt beëindigd, geeft de Directeur hiervan kennis aan het Korpshoofd; het Korpshoofd kan, de Directeur gehoord, de opsluiting doen beëindigen of verlengen.
3. De totale tijd aldus in een strafcel doorgebracht mag niet langer duren dan twee weken.

Artikel 29

ONTVLUCHTING

1. Indien een gedetineerde zich schuldig maakt aan ontvluchting zoals strafbaar gesteld in artikel 242a van het Wetboek van Strafrecht, wordt hij bij terugkeer in de inrichting voor de maximaal toegestane duur in de strafcel opgesloten; artikel 25 lid 1 van de wet is van overeenkomstige toepassing.
2. De Directeur stelt bij ontvluchting onmiddellijk het Korpshoofd in kennis en doet conform de betreffende regels van het Wetboek van Strafvordering aangifte van het strafbare feit.

HOOFDSTUK VI

ARBEID EN LOON

Artikel 30

ARBEIDSTHERAPIE

1. De tot gevangenisstraf veroordeelde gedetineerde is verplicht de hem opgedragen arbeid, zowel in als buiten de inrichting, naar behoren te verrichten.
2. De tot hechtenis veroordeelde gedetineerde is verplicht arbeid te verrichten, doch te zijner keuze; indien hij weigert de gekozen arbeid naar behoren te verrichten, kan hem andere arbeid worden opgedragen.
3. De opgedragen werkzaamheden worden zoveel mogelijk aan de door de gedetineerde in de vrije maatschappij verrichte arbeid aangepast en zoveel mogelijk aan de ontwikkeling van de vakbekwaamheid dienstbaar gemaakt.

4. De arbeidsduur wordt zoveel mogelijk aan de in de vrije maatschappij gebruikelijke arbeidstijden aangepast; voorts worden bij de arbeid de in de vrije maatschappij geldende richtlijnen zoveel mogelijk gevolgd.

Artikel 31

AARD VAN DE ARBEID

1. De arbeid strekt zich, behalve tot het verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de Staatsdienst, bij voorkeur uit tot het vervaardigen van voor de Staatsdienst bestemde voorwerpen en tot objecten van algemeen nut.
2. Arbeid ten behoeve van particulieren, maatschappijen of private rechtspersonen zowel in als buiten de inrichting kan, onder door de Minister te stellen voorwaarden, alleen plaatshebben indien de gedetineerde zich daarvoor vrijwillig heeft aangeboden.
3. Tewerkstelling ten behoeve van particulieren, maatschappijen of private rechtspersonen vindt slechts plaats tegen betaling aan de Staat van het voor soortgelijke arbeid in de vrije maatschappij gebruikelijke loon.

Artikel 32

ARBEIDSLOON

1. Het aan de gedetineerden toe te kennen arbeidsloon wordt vastgesteld door de Minister, die tevens een prestatietoeslag of een andere beloning voor bijzondere of langdurige arbeid kan toekennen.
2. Bij toepassing van artikel 21 lid 2 wordt bij de vaststelling van het arbeidsloon met het door de werkgever voor de door de gedetineerde verrichte arbeid aan de Staat betaalde loon rekening gehouden.

Artikel 33

UITGAANSKAS

1. Drie vierde deel van het arbeidsloon van de gedetineerde wordt voor de uitgaanskas bestemd.

2. De uitgaanskas kan voor ten hoogste twee derde deel door het Korpshoofd worden besteed ter voldoening van alimentatieverplichtingen, waarvoor de gedetineerde bij een onherroepelijk geworden gerechtelijke uitspraak is veroordeeld.
3. De uitgaanskas is niet vatbaar voor beslag.
4. Bij zijn invrijheidstelling wordt de uitgaanskas aan de gedetineerde uitgekeerd.
5. In bijzondere gevallen kan de gedetineerde met zijn toestemming reeds gedurende zijn detentie over de uitgaanskas beschikken. Tot deze bijzondere gevallen behoren onder andere ondersteuning van fundamentele voorzieningen van de aan de gedetineerden afhankelijke derden.

Artikel 34 **ZAKGELD**

1. Een vierde deel van het arbeidsloon blijft als zakgeld voor de gedetineerde beschikbaar, de prestatietoelage is geheel zakgeld.
2. Eveneens zakgeld is, hetgeen na aftrek van kosten overblijft van de opbrengst van door de gedetineerde in de inrichting, buiten de hem opgedragen arbeid, vervaardigde voorwerpen, welke met medewerking van de Directeur zijn verkocht.
3. Over het zakgeld kan de gedetineerde reeds gedurende zijn detentie, met toestemming van de Directeur, voor de kantine of voor andere doeleinden beschikken.
4. Het gedeelte van het zakgeld, waarover niet is beschikt, wordt bij de invrijheidstelling van de gedetineerde bij de uitgaanskas geboekt.

Artikel 35 **SCHADE EN LETSEL**

1. Moedwillig of door achteloosheid door de gedetineerde gedurende zijn detentie aan de Staat toegebrachte schade kan zowel op de uitgaanskas als op het zakgeld worden verhaald.

2. Indien de gedetineerde zichzelf of een ander moedwillig lichamelijk letsel heeft toegebracht, kunnen de daardoor voor de Staat ontstane kosten eveneens op de uitgaanskas en op het zakgeld worden verhaald.

Artikel 36 UITKERING

1. De uitgaanskas en het zakgeld waarover de gedetineerde nog niet heeft beschikt, blijven onder het beheer van de Directeur.
2. In het belang van de gedetineerde kunnen de uitgaanskas en het zakgeld hem na de voorwaardelijke invrijheidstelling in termijnen worden uitgekeerd. Bij expiratie van de straf worden de uitgangskas en het zakgeld volledig aan de gedetineerde uitbetaald.
3. In geval van voorwaardelijke invrijheidstelling kan door de Minister worden bepaald, dat de uitgaanskas en het zakgeld geheel of gedeeltelijk eerst na het onherroepelijk worden daarvan, worden uitgekeerd.
4. Indien de gedetineerde gedurende zijn detentie overlijdt, worden de uitgaanskas en het zakgeld aan zijn erfgenamen uitgekeerd.

HOOFDSTUK VII VERZORGING

Artikel 37 VOEDING, KLEDING EN CELRUIMTE

1. Aan de gedetineerden wordt volgens door de Minister te stellen regels, voeding van Staatswege verstrekt.
2. De gedetineerden wier straf de tijd van drie maanden te boven gaat, worden steeds van Staatswege gekleed; de overige gedetineerden alleen voor zoveel daaraan behoefte bestaat.
3. De Directeur draagt er zorg voor dat in de inrichting de grootst mogelijke reinheid heerst, en dat de gedetineerden hun lichaam, hun kleding en hun celruimte in zindelijke staat houden.

Artikel 38

GENEESKUNDIGE VERZORGING

1. De waarneming van de geneeskundige dienst ten behoeve van de gedetineerden wordt aan de door de Minister daarvoor aan te wijzen geneeskundige(n) toevertrouwd.
2. In geval van ernstige ziekte kunnen de gedetineerden naar een ziekeninrichting worden overgebracht, teneinde aldaar tijdelijk op kosten van de Staat dan wel voor eigen rekening te worden verpleegd.

Artikel 39

GEESTELIJKE VERZORGING

1. De gedetineerden worden zoveel mogelijk in de gelegenheid gesteld datgene te verrichten wat door de godsdienstige gemeenschap waartoe zij behoren wenselijk wordt geacht.
2. De gedetineerde kan niet worden gedwongen tot hetgeen met zijn godsdienstige opvattingen in strijd kan worden geacht.

Artikel 40

ONDERWIJS

1. Aan de gedetineerden voor wie zulks wenselijk wordt geacht, wordt zoveel mogelijk aanvullend lager schoolonderwijs, vakonderwijs of andere vormen van onderricht gegeven.
2. Voorschriften omtrent het geven van onderwijs aan gedetineerden worden door de Minister vastgesteld.

Artikel 41

SOCIALE VERZORGING

1. In de niet voor de arbeid bestemde uren worden zoveel mogelijk de ontwikkeling en ontspanning van de gedetineerden bevorderd.
2. Het Korpshoofd helpt de gedetineerden zoveel mogelijk bij het zoeken naar oplossingen voor de maatschappelijke moeilijkheden die met het feit hunner detentie of met de omstandigheden die tot het plegen van het strafbare feit hebben geleid, in verband staan.

HOOFDSTUK VIII SLOTBEPALINGEN

Artikel 42

1. Bij de inwerkingtreding van deze wet wordt de Wet Delinquentenzorg (S.B. 1979 no. 21, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1989 no.97) ingetrokken.
2. De vastgestelde voorschriften op grond van de in lid 1 vermelde wet blijven gehandhaafd, zolang en voor zover zij niet door andere krachtens deze wet zijn vervangen en niet in strijd zijn daarmee.

Artikel 43

1. Deze wet wordt aangehaald als: Wet Penitentiaire Inrichtingen en Huizen van Bewaring.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. De Minister van Justitie en Politie is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 29ste januari 2020,

DESIRÉ D. BOUTERSE

Uitgegeven te Paramaribo, de 4e februari 2020
De Minister van Binnenlandse Zaken,

M.M.F. NOERSALIM

WET van 29 januari 2020, inzake de inrichting, de bestemming, het beheer van en het toezicht op penitentiaire inrichtingen en huizen van bewaring (Wet Penitentiaire Inrichtingen en Huizen van Bewaring).

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

De behoefte aan herziening van de penitentiaire regelgeving bestond vele jaren voordat in 2017 hiermee (wederom) een aanvang werd gemaakt. In het herzieningsproces dat in 2019 is afgerond, zijn naast de Wet Delinquentenzorg ook het Penitentiair Besluit, het Reglement voor het Korps Penitentiaire Ambtenaren en het Reglement Penitentiaire Inrichtingen betrokken.

Aan de beraadslagingen hebben, onder anderen, het Diensthooft, de Directeuren van de inrichtingen en vertegenwoordigers van de bond van het Korps Penitentiaire Ambtenaren geparticipeerd.

Voor deze wet, heeft de Wet Delinquentenzorg als basis gediend. Bestaande wijzigingsvoorstellen, het Nationaal Resocialisatieplan, oktober 2014, van het ministerie van Justitie en Politie, internationale verdragen, vergelijkbare regelgeving uit de regio en het herziene Wetboek van Strafrecht zijn, onder meer, in het herzieningsproces betrokken.

Hoewel de Wet Delinquentenzorg sinds de inwerkingtreding in 1979 enkele malen is gewijzigd, bevatte deze toch nog bepalingen die niet zijn geïmplementeerd, dan wel niet hebben beantwoord aan het kennelijke doel waarvoor de wetgever ze heeft opgenomen. Mede daarom is een belangrijke actie tijdens dit herzieningsproces geweest het schrappen of herschrijven van bepalingen die niet of niet meer worden toegepast; hierbij is de balans tussen bruikbaarheid en toekomstgericht denken niet uit het oog verloren.

De wet kan als raamwet worden aangemerkt waarin onder meer alle aspecten die met de rechtspositie van gedetineerden te maken hebben hun grondslag vinden en waar nodig verder bij of krachtens staatsbesluit worden geregeld. Er is gekozen voor een wet die geheel te implementeren is en naar behoefte kan worden aangevuld in plaats van onderwerpen op te nemen die (nog) niet uitvoerbaar zijn. Er is tevens rekening gehouden met de beschikbare gebouwelijke voorzieningen en de mogelijkheden tot verbetering daarvan binnen afzienbare tijd.

De Wet Delinquentenzorg was niet van een Memorie van Toelichting voorzien. Hoewel een groot deel van de bepalingen inhoudelijk niet noemenswaardig is gewijzigd, zijn er veel tekstuele aanpassingen gedaan waarbij het normale taalgebruik zoveel mogelijk is gevolgd. De inhoudelijk ongewijzigde artikelen van de wet die in de uitvoering duidelijk zijn gebleken, zijn niet meegenomen in de toelichting, met uitzondering van artikel 21 lid 1 betreffende het verlaten van de inrichting.

De inhoudelijk gewijzigde onderdelen en de nieuwe onderdelen worden besproken, met verwijzing naar de betreffende artikelen. Deze onderdelen betreffen de volgende onderwerpen:

- Veranderende taken penitentiair ambtenaren,
- Basisbeginselen,
- Gescheiden opname,
- Overlegorgaan,
- Toezicht op de inrichtingen,
- Differentiatie binnen het regime,
- Veiligheid en verboden voorwerpen,
- Tuchtstraffen,
- Ontvluchting.

Veranderende taken penitentiair ambtenaren (artikel 1)

Het detentiesysteem is heden ten dage vooral gericht op de terugkeer van de gedetineerde naar de samenleving. Hierdoor treedt er onder meer verandering op in de rol die penitentiair ambtenaren vervullen. Naast beveiliging en ordehandhaving vormt, meer dan voorheen, het voorbereiden van gedetineerden op de terugkeer naar de maatschappij, een belangrijk onderdeel waar de penitentiair ambtenaren een rol in te vervullen hebben.

Om de penitentiair ambtenaren mee te nemen in de uitvoering van deze veranderende inzichten, is naast opleiding en training, verdieping, opwaardering en uitbreiding van de huidige functies nodig.

Reeds in het jaar 2000 is door een daartoe ingestelde werkgroep een concreet voorstel gedaan om middels aanpassing van het rangenstelsel tot uitbreiding van de bestaande functies te komen.

Dit rangenstelsel is thans, met een enkele aanpassing, goedgekeurd en wordt in het Besluit Penitentiaire Inrichtingen verder uitgewerkt.

Door de aanpassing van het rangenstelsel zijn ook in de functies enkele aanpassingen nodig geweest. Zo is, onder meer, in artikel 1 onder c, het Diensthoofd vervangen door Korpshoofd en is overal in de tekst waar Diensthoofd voorkwam, thans Korpshoofd opgenomen. Voorts is de rang vermeld van de penitentiair ambtenaar die de functie van Korpshoofd kan vervullen. In artikel 1 onder d, Directeur, is de rang van de penitentiair ambtenaar opgenomen die in de functie van directeur met de leiding van een inrichting is belast.

Het rangenstelsel en de verdere uitwerking daarvan, wordt op grond van artikel 14 lid 3, bij staatsbesluit vastgesteld en nader uitgewerkt.

Basisbeginselen (artikelen 2, 3 en 4)

Opname van de basisbeginselen in de artikelen 2, 3 en 4 van de wet is nieuw. In de Wet Delinquentenzorg zijn enkele van deze beginselen verspreid in de wetstekst opgenomen evenals de bepalingen die betrekking hebben op resocialisatie van gedetineerden. Thans zijn in artikel 2, leden 1 en 2, hieromtrent een tweetal basisbepalingen opgenomen. Lid 2 bepaalt dat resocialisatie van gedetineerden planmatig door de Minister moet worden voorbereid voor een periode van vijf jaar. In het kader van resocialisatie worden activiteiten uitgevoerd op het gebied van onder andere arbeidstherapie en onderwijs.

De leden 1 en 2 van artikel 14 van de Wet Delinquentenzorg zijn nu in artikel 2 lid 1 als basisbeginsel opgenomen. Op grond van artikel 4 behoort er ten behoeve van de gedetineerden binnen de inrichtingen een structuur te bestaan die het voor hen mogelijk maakt in overleg met de leiding te treden omtrent zaken van gemeenschappelijk belang. De basisbeginselen die ten grondslag liggen aan het gehele detentiesysteem betreffen internationaal overeengekomen beginselen die zijn neergelegd in verdragen, zoals de American Convention on Human Rights, de Inter-american Convention to prevent and punish Torture, de International Convention on Civil and Political Rights en de body of principles for the Protection of all persons under any form of detention or imprisonment; ons land is partij bij al deze verdragen.

Gescheiden opname (artikel 9)

Artikel 9 lid 1 stelt gescheiden opname verplicht voor vrouwen en jeugdigen; in de huidige praktijk is de opname van deze twee categorieën ook gescheiden. Lid 2 maakt het ook mogelijk dat andere categorieën gedetineerden, met name verslaafden en personen die psychische begeleiding of behandeling nodig hebben, gescheiden van andere gedetineerden op te nemen.

Thans worden verslaafden en personen die psychische begeleiding of behandeling nodig hebben, ondergebracht in centra en instituten die wel de nodige professionele hulp en behandeling kunnen bieden, doch niet zijn ingericht om gedetineerden te huisvesten. Het is daarom de bedoeling ook voor de opvang van deze groepen gedetineerden geschikte ruimten in te richten.

Overlegorgaan (artikel 15)

In artikel 15 is ten behoeve van de penitentiair ambtenaren een overlegorgaan ingesteld dat de Minister gevraagd en ongevraagd adviseert over rechtspositionele aangelegenheden het Korps Penitentiaire Ambtenaren betreffende. Dit overlegorgaan is bevoegd adviezen uit te brengen betreffende alle aangelegenheden het Korps als geheel of onderdelen daarvan rakende, maar ook rechtspositionele aangelegenheden van individuele ambtenaren kunnen onderwerp van een advies zijn. Het doel is om ten behoeve van het Korps een adequaat orgaan te hebben dat in staat is over de daarvoor in aanmerking komende zaken, op heldere wijze advies uit te brengen aan de Minister. De samenstelling van dit orgaan is daarom zo gekozen dat organen en instituten vertegenwoordigd zijn die direct bij het Korps en zijn taken betrokken zijn.

De wet schrijft een beschikking voor waarin een nadere regeling over onder meer de werkwijze van dit overlegorgaan wordt geregeld. De mogelijkheid bestaat om naast de in het artikel genoemde vertegenwoordigers, nog twee vertegenwoordigers in de commissie op te nemen waardoor het maximaal aantal van zeven wordt bereikt.

Dit overlegorgaan moet niet worden verward met de interne overlegstructuur ten behoeve van de gedetineerden waar artikel 4 gewag van maakt. De invulling van dit basisbeginsel ligt op het bord van de directie van de inrichtingen.

Toezicht op de inrichtingen (artikel 17)

In artikel 17 is de Commissie Toezicht Penitentiaire Inrichtingen ingesteld. Deze Commissie houdt toezicht op alle in artikel 5 genoemde inrichtingen, alsmede op inrichtingen die op grond van artikel 5 lid 2, ten behoeve van de in artikel 9 genoemde categorieën gedetineerden, buiten de penitentiaire inrichtingen en huizen van bewaring zijn of kunnen worden aangewezen.

Het toezicht is gericht op een correcte uitvoering van de wet en overige regelingen binnen de inrichtingen. Deze Commissie krijgt door haar toegang tot zowel de gedetineerden, de penitentiair ambtenaren alsmede de leiding van de inrichtingen een belangrijke signaleringsfunctie die een rol kan spelen in het verder ontwikkelen van de penitentiaire regelgeving. Zij dient voorts als ondersteuning voor het Korps Penitentiaire Ambtenaren in de uitvoering van haar taak. Een nadere regeling bij staatsbesluit is noodzakelijk om deze Commissie een goede wettelijke basis te geven om op adequate wijze haar taak te kunnen uitoefenen.

Deze Commissie treedt in de plaats van de in artikel 12 van de oude wet geregelde commissie van toezicht. Deze bepaling op grond waarvan de President voor elke inrichting een commissie zou moeten aanwijzen, is nooit geïmplementeerd. Het artikel heeft voor onduidelijkheid gezorgd, omdat lid 2 daarvan de commissie onder meer met betrekking tot de voorwaardelijke invrijheidstelling een adviesfunctie toebedeelt.

De in artikel 17 geregelde Commissie Toezicht Penitentiaire Inrichtingen mag niet worden verward met de, in het herziene Wetboek van Strafrecht opgenomen, Commissie Voorwaardelijke Invrijheidstelling (Wetboek van Strafrecht artikelen 30 tot en met 31).

Differentiatie binnen het regime (artikel 19)

Bij de vaststelling van de wijze van differentiatie binnen het regime van de inrichtingen vormt met name het beginsel opgenomen in artikel 2 lid 3 de leidraad:

- Met handhaving van het karakter van de vrijheidsstraf of de vrijheidsbenemende maatregel worden de tenuitvoerlegging hiervan en het toepasselijke regime zoveel mogelijk dienstbaar gemaakt aan het herstel van het door het delict aan het slachtoffer aangerichte onrecht, aan de resocialisatie van de gedetineerde en aan zijn terugkeer in de samenleving.

Artikel 19 lid 1 vormt de grondslag voor differentiatie aan het begin van de detentieperiode en wel bij de opname in de inrichting. In tegenstelling tot de oude bepaling in de Wet Delinquentenzorg, maar in overeenstemming met de praktijk van tientallen jaren, wordt in deze fase slechts gelet op de strafduur en het verleden van de veroordeelden.

Naar gelang de tenuitvoerlegging vordert en het gedrag en de persoonlijkheid van gedetineerden steeds duidelijker worden, kan op grond van lid 2 van artikel 19, verder op basis van deze criteria worden gedifferentieerd.

Artikel 19 lid 2 vormt tevens de basis voor differentiatie gericht op resocialisatie en de terugkeer van de gedetineerden naar de samenleving. De beschikbare vormings- en onderwijsactiviteiten vormen in deze fase de basis voor verdere differentiatie.

Verlaten van de inrichting (artikel 21)

Lid 1 van dit artikel opent de mogelijkheid voor de minister om, in bijzondere gevallen, de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf voor een periode van maximaal drie maanden te schorsen.

De minister neemt het besluit hiertoe in overleg met de Procureur-generaal en hoort tevens de commissie. Uit de praktijk is gebleken dat deze bepaling is toegepast bij zeer ernstige ziekte van de gedetineerde, waarbij geen beterschap meer wordt verwacht. Voorts is het voorgekomen dat een gedetineerde in verband met belangrijke culturele verplichtingen van familieleden in de eerste lijn, op grond van dit artikel de inrichting mocht verlaten.

In tegenstelling tot lid 1, wordt bij de toepassing van lid 2, de tenuitvoerlegging van de straf niet geschorst. Lid 2 wordt toegepast om een gedetineerde, bijvoorbeeld voor het verrichten van werkzaamheden, toe te staan de inrichting te verlaten.

Veiligheid en verboden voorwerpen (artikelen 22, 23 en 24)

Hoewel naast onder meer het handhaven van orde en rust de penitentiair ambtenaren ook voor de veiligheid van de bewoners binnen de inrichting zorg dragen, was dit niet uitdrukkelijk in de oude wet opgenomen. In artikel 1 onder b is daarom een aanvulling gepleegd door opname van de zorg voor veiligheid, naast bewaking en resocialisatie als taken van de penitentiair ambtenaren.

In verband met de vrijwaring van de veiligheid, orde en rust, tijdens de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen, zoals ook in de basisbeginselen, artikel 2 lid 2, is opgenomen, is de wet verder aangevuld; in hoofdstuk V zijn met name de artikelen 22, 23 en 24 toegevoegd.

Artikel 22 lid 1 verplicht de gedetineerde aanwijzingen door de Directeur gegeven in het belang van de veiligheid, orde en rust in de inrichting op te volgen.

Voorts stelt lid 2 dat de gedetineerde zich onthoudt van gedragingen die onverenigbaar zijn met de veiligheid, orde en rust. Welke gedragingen in ieder geval als onverenigbaar met de veiligheid, orde en rust worden aangemerkt, vindt zijn uitwerking bij staatsbesluit.

In het kader van waarborging van de veiligheid, orde en rust, geeft artikel 23 de Directeur de bevoegdheid de gedetineerde aan het lichaam en zijn kleding te doen onderzoeken op voorwerpen die verboden zijn in de inrichting. Voorts kunnen alle vertrekken waarin gedetineerden verblijven op verboden voorwerpen worden onderzocht. Bij gedetineerden aangetroffen verboden voorwerpen worden hen ontnomen, en onbeheerd aangetroffen goederen worden uit de vertrekken verwijderd. In deze gevallen gaat het niet om strafbare handelingen, maar om overtreding van de huisregels die onder meer het bij zich hebben van bepaalde goederen, waaronder mobiele telefoons, verbieden. Van inbeslagname kan in deze gevallen daarom geen sprake zijn; het gaat immers niet om waarheidsvinding in verband met een gepleegd strafbaar feit.

Hoe de Directeur moet handelen ter zake de op grond van artikel 23 lid 3 ontnomen en verwijderde voorwerpen, is geregeld in artikel 24.

Tuchtstraffen (artikel 25)

De duur van de in lid 2 onder a opgenomen tuchtstraf is verlengd van een naar twee weken. Uit de praktijk is gebleken dat slechts bij ernstige misdragingen, bij voorbeeld ontvluchting, de maximaal toegestane duur wordt gehanteerd. Deze straf wordt vaak gecombineerd met de thans onder d (voorheen e) opgenomen straf waardoor betrokkene na de strafcel naar zijn kamer gaat onder de beperking dat hij die ruimte niet vrijelijk mag verlaten, geen lectuur mag hebben, geen brieven mag schrijven en ontvangen en geen gebruik mag maken van eventueel toegekende gunsten. De omschrijving van deze tuchtstraf, bekend als "isolatie", is aangepast in verband met de toepassing in de praktijk waarbij slechts door beperking van de bewegingsvrijheid controle op de overige beperkingen mogelijk is gebleken.

Vanwege het in onbruik geraken van het opleggen van strafdiensten zonder betaling van loon, is deze tuchtstraf geschrapt.

Ontvluchting (artikel 29)

In verband met de strafbaarstelling van ontvluchting in artikel 242a van het Wetboek van Strafrecht, is het wenselijk geacht een duidelijke handelwijze ten behoeve van de Directeur in deze wet op te nemen. Dit is onder meer van belang om, vooruitlopend op de strafrechtelijke behandeling van de zaak, voor wat betreft de tuchtrechtelijke afhandeling bij terugkeer van de gedetineerde in de inrichting, uniformiteit en duidelijkheid te brengen. De wet bepaalt in lid 1 van artikel 29 dat de tuchtstraf die wordt opgelegd bij ontvluchting bestaat uit opsluiting in de strafcel voor de maximaal toegestane duur van twee weken. Artikel 25 lid 1 is van overeenkomstige toepassing waardoor een combinatie van tuchtstraffen mogelijk is.

Uitgaanskas (artikel 33)

Met ondersteuning van de fundamentele voorzieningen wordt bedoeld, kosten voor onder andere, huisvesting, voeding, medische voorzienig, onderwijs voor de aan de gedetineerden afhankelijke derden. Deze derden kunnen zijn: zijn levenspartner, kinderen en ouders.

Uitkering (artikel 36)

In lid 2 wordt met betrekking tot de uitkering van de uitgaanskas en het zakgeld een uitzondering gemaakt tussen de gedetineerde die voorwaardelijk in vrijheid wordt gesteld en de gedetineerde die zijn gevangenisstraf volledig heeft uitgezeten.

Paramaribo, 29 januari 2020,

DESIRÉ D. BOUTERSE